

XXIII. évf. 9. szám 2022. szeptember 22.

Megjelenik négyhetente

Tojáshéjon a tojásár

Már hónapok óta beszédtem a tojásárak elszabadulásáról, ami nem egyik napról a másikra történt, de folyamatosan emelkedő diagram szemlélteti az aktuális helyzetet.

Hazánk az egy főre eső (300 db/év) tojásfogyasztást tekintve a világ élvonalába tartozik. A hazai tojástermelés az utóbbi években nem tudja követni a fokozódó keresletet, így évek óta növekszik a tojás behozatala. Főleg a lengyel, a spanyol és a holland tojás teremt versenyhelyzetet a hazai számára.

Néhány sort idézünk a húsvétra készülő tojáskínálatról, amit a PH márciusi lapszámában vetettünk papírra.

„Olyan ütemű tojásdrágulás, ami az utóbbi két hét során bekövetkezett, még soha nem volt tapasztalható. Ennek oka sajnálatos, főleg azért, mert egy súlyos nemzetközi helyzet és a hazai elégtelen tojásellátás miatt következett be. Az ukrán és lengyel tojásexport, valamint az uniós és arab felvevőpiac egyensúlyának megbillenése vezetett a dráguláshoz. Ehhez hozzájárul a termesztés és szállítás megemelkedett költsége, de főleg a takarmányozás összetevőinek nagyságrendekkel megemelt ára. Ennek összetett hatása, hogy a tojás darabára naponta több Ft-tal emelkedett.”

Nos, ez volt a márciusi kínálati kép, ami a nyáron kissé megtorpant, de néhány hete újabb fordulatot vett. Ennek miéértjére kerestük a választ a nagybanin árusító termelőket és kereskedőket kérdezve.

Ismét megfogalmazódott, hogy mint általában minden piaci helyzetet több összetevő együttes hatása idézi elő. A problémák már a pandémiával kezdődtek, amikor bizonytalanná vált a piac, kérdéses volt a kereslet és a kínálat, illetve az összhangjuk. „Egész egyszerűen keresleti piac van” - mondja az egyik forgalmazó. Kevesebb a termelés, de az igény is fokozódik. Minél problémásabb a kereslet kielégítése, annál nagyobb az igény. Ez piaci

pszichózis, ami lehet látens is, de most valóságos a tojáshiány. A közelmúltban a madárinfluenza miatt a tojóállomány egy részét megsemmisítették. Ezt pótolni egyik napról a másikra lehetetlen. Egyébként is a tojástermelést az aktuálisan jelentkező igényt megelőzően - akár másfél évvel korábban - kell megtervezni, előkészíteni. Az új tojóállomány telepítését a keletetők felé már fél évvel korábban jelezni kell. A felnevelés négy hónap. A fenti események ezt a folyamatot is alaposan felborították.

A tojástermelés egyéb feltételeiben, a költségekben - a tavaszi állapothoz képest is - drasztikus drágulás következett be, ami további árfelhajtó hatású. Nagyságrendekkel ment föl a takarmány, a kiegészítő tápanyagok, a csomagolóanyagok ára, a szállítás és az energia költsége. Ezt követni, vagy a termelőknek csak magukat utolérni, manapság napi 3-4 Ft-os tojásáremeléssel lehet.

A „mi jöhet még” - kérdésünkre nincs és nyilván nem is lehet kielégítő válasz. A kereskedelmi törvény, azaz a kereslet kínálat összehangolása a megoldás, ami jelenleg a keresleti oldal csökkenése lehet. Magyarul, addig lehet a tojás árát srófolni, amíg a vásárlók le nem mondanak róla, ugyanis van az az ár, amit már nem tudnak, vagy nem akarnak megfizetni.

Energiatakarékosság

Újból utalunk az utóbbi hetekben rendkívüli súllyal bíró ügyre. Visszatérünk hírlapunk előző lapszámában olvasható felhívásunkra is, amiben felsoroltuk azokat az intézkedéseket, amelyekkel a takarékoság jegyében mindannyian tehetünk. A nagybanin az energiafelhasználás és a vele való takarékoság közös ügy.

Ennek érdekében költséghatékony megoldásokat keres a nagybani piac vezetősége. Az egyes bérlemények vezetőinek is felelősen kell intézkedni, a bérleményeik energiafelhasználását észszerűsíteni szükséges. A nagybani piac vezetősége első lépésben a bérlőkkel egyeztetve az energiaigényeket felméri és ezek után

PIACI HÍREK

partnerként együttműködik a lehető leghatékonyabb felhasználásban.

Hiányos termelői adatok

A mezőgazdasági őstermelő kizárólag olyan terméket értékesíthet, amit az őstermelői nyilvántartásba bejelentett. Az őstermelői termék értékesítésének helyszínén pedig a "Saját őstermelői tevékenységből származó termék" feliratot, valamint a FELIR és a kilenc karakterből álló tevékenységének azonosítóját fel kell tüntetni.

Így szól a törvény, ami egyértelműen a nagybani piacon értékesítőkre is vonatkozik. A termelői tevékenységet igazoló őstermelői kártyát felváltotta a FELIR szám. Ezt az azonosítót már évekkorábban megkapták a termelők. Ennek előzménye az EKÁER bevezetése volt, ugyanis ez utóbbit is csak a FELIR azonosító birtokában lehet igényelni. Mivel az őstermelőket az EKÁER rendelkezés nem érintette, ezért a FELIR azonosító kiadása 2020. december 31. után - amikor a korábban kiadott termelői kártya hatályát veszítette - vált szükségessé a gyakorlatban.

Mivel sokak (pl. vásárlók, beszerző cégek, vállalkozók) számára fontos információ lehet, hogy az őstermelő milyen áruféle megtermelésével foglalkozik, érdemes megismerni a NÉBIH nyilvános portálját - <https://portal.nebih.gov.hu/ostermelo-kereso> -, amely mindenki számára elérhető. Itt a termelő neve és születési adatai, vagy adószáma alapján megismerhető az érvényes termelői tevékenységet igazoló FELIR szám és a foglalkozási körükbe tartozó termények felsorolása.

A covid intézkedések miatt az utóbbi két év során nehézkes volt a termelői kapcsolattartás, főleg azokkal a termelőkkel, akikkel csak január első napjaiban találkozunk az éves helybiztosítás kötésekor. Ezért ügyfélnyilvántartásunkban vannak hiányosságok. Mint fentebb említettük, adószám alapján is meg tudjuk keresni a FELIR-t. Ennek segítségével töltjük fel az adatbázisunkat. További problémát jelent, hogy érvénytelen adószámokkal vannak

ügyfelek rögzítve, akik érvényes kártyái letiltásra kerülnek, amennyiben a hiányosságokat nem rendezik.

Felhívjuk ügyfeleink figyelmét, hogy saját kezdeményezésükre (telefonon, vagy e-mailban) egyeztessenek a nagybani piac helyiség-gazdálkodás munkatársaival. Levelezési címünk: piac@nagybani.hu telefon: 06-1-421-3611.

Az alábbiakra különös figyelemmel kérjük az együttműködést:

- kártyák érvényessége
- élő adószámok
- FELIR számok vagy
- vállalkozások bejegyzési száma
- működő mobilszám
- e-mail cím

Hírverés

Az utóbbi hetekben szárnyra kapott hamis információ, hogy a nagybani piac vezetése megváltoztatja a nyitvatartási rendet. Állítások szerint mindez egy zárt közösségi csoportban olvasható. Ezeket a minden valóságalapot nélkülöző híreket egymásnak adják tovább a nagybanisok.

Arra kérjük a nagybani piacosokat, amennyiben bárféle információra szükségük van, úgy látogassanak a www.nagybani.hu honlapunkra, vagy a nagybani facebook oldalát keressék fel. Egyébként a piacosokat érintő fontosabb témában a megadott levelezési címekre névre szóló e-mailt küldünk.

Hatósági ellenőrzés

Néhány nappal ezelőtt összehangolt VÁM, NÉBIH ellenőrzés volt a piacon. A nagybanisok között terjedő vélekedés - miszerint a hatóság előre bejelenti az ellenőrzés időpontját - megalapozatlan.

Ezúton is felhívjuk a figyelmüket, hogy a törvényes kötelezettségének mindenki tegyen - eleget akár bérlő, termelő vagy vállalkozó -, kizárólag számlával kísért árut adjon el, vagy vegyen át és szállítson ki a nagybani piacról!